

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษา เรื่อง การจัดการปัญหาการเรียนเหตุน้ำท่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยศึกษาข้อมูลจากเทศบาลตำบลป่าแดด อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการศึกษาที่กำหนดวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาวิธีดำเนินการจัดการปัญหากับเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวกับเหตุน้ำท่วม ของเทศบาลตำบลป่าแดด อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ปี 2557 โดยแบ่งข้อมูลในการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

1. การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เอกสาร หนังสือพิมพ์ วารสาร งานวิจัย เกี่ยวกับพระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. 2535 การร้องทุกข์ การไกล่เกลี่ย การจัดการเหตุน้ำท่วมของเทศบาลตำบลป่าแดด

2. สถิติคำร้อง และสำนวนการสอบสวน แบบบันทึกการตรวจสอบการร้องเรียนในเรื่องที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ของเทศบาลตำบลป่าแดด ตั้งแต่เดือนมกราคม – ธันวาคม พ.ศ. 2557

3. สัมภาษณ์เชิงลึก (In-Deep Interview) ผู้ให้ข้อมูลหลัก กำหนดแบบเจาะจงจากผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวกับการจัดการเรื่องร้องเรียนเหตุน้ำท่วมหรือผู้ที่มีความรู้ ความสนใจและมีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการเรื่องร้องเรียนเหตุน้ำท่วมของเทศบาลตำบลป่าแดด

5.1 สรุปผล

จากการศึกษาสาเหตุการร้องเรียนเหตุน้ำท่วมตามพระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. 2535 พบว่าประชาชนขาดการยอมรับในกฎกติกาที่มีขึ้น รวมถึงการขาดความตระหนักและจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมในการอยู่ร่วมกันในสังคม ซึ่งปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อสุขภาพทั้งด้านร่างกายและจิตใจของประชาชนในท้องถิ่น จนนำไปสู่การร้องเรียนผ่านทางสื่อประชาสัมพันธ์ หรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะเทศบาลตำบลป่าแดดที่เป็นหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนในพื้นที่โดยตรง

จากการศึกษาลักษณะของเหตุน้ำท่วมตามพระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. 2535 พบว่าปัญหาที่สร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนผู้อยู่อาศัยโดยทั่วไป สาเหตุการร้องเรียนของประชาชนช่วงปี 2557 มีจำนวน ทั้งหมด 65 เรื่อง อันดับ 1 คือ การร้องเรียนเหตุน้ำท่วมเรื่องเลี้ยง

สัตว์ จำนวน 26 เรื่อง รองลงมา คือ การประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ จำนวน 18 เรื่อง, การเปิดร้านขายอาหารและเครื่องดื่ม จำนวน 12 เรื่อง และการทิ้งสิ่งปฏิกูล จำนวน 9 เรื่อง ตามลำดับลงมา

จากการศึกษาวิธีการดำเนินการจัดการปัญหาการร้องเรียนเหตุรำคาญ ของเทศบาลตำบลป่าแดด อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เทศบาลตำบลป่าแดดมีแนวทางการดำเนินการจัดการข้อร้องเรียนโดยศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์เทศบาลตำบลป่าแดด ทั้งนี้ การจัดการ ข้อร้องเรียนจนได้ข้อยุติ ให้มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของผู้รับบริการ ตามขั้นตอน/กระบวนการ และแนวทางในการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและเป็นมาตรฐาน

จากการศึกษาผลการดำเนินการจัดการปัญหาการร้องเรียนเหตุรำคาญ ของเทศบาลตำบลป่าแดด อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เหตุรำคาญปี 2557 ตั้งแต่เดือน มกราคม – ธันวาคม 2557 มีจำนวนการร้องเรียนเรื่องเหตุรำคาญลดลง เป็นตัวบ่งชี้ให้เห็นว่าการดำเนินการของเทศบาลตำบลป่าแดด มีการแก้ปัญหาได้ดี สอดคล้องกับเหตุร้องเรียนที่เกิดขึ้นอยู่บ่อยครั้ง

5.2 อภิปรายผล

จากผลการศึกษา การดำเนินการจัดการปัญหาการร้องเรียนเหตุรำคาญตามพระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ.2535 ของเทศบาลตำบลป่าแดด ใน ปี 2557 มีประเด็นสำคัญจากการวิเคราะห์ ดังนี้

1. การแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่โดยผู้บริหาร

ตามที่เทศบาลตำบลป่าแดด เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผู้บริหารมาจากการเลือกตั้ง ผู้บริหารสูงสุดมาจากการเลือกตั้งของประชาชน รวมถึงคณะผู้บริหารก็มาจากการเลือกตั้งของประชาชนด้วยเช่นกัน กลุ่มบุคคลเหล่านี้ ก็คือข้าราชการทางการเมืองที่มีวาระการดำรงตำแหน่งอาศัยฐานเสียงของคนในตำบล ส่งผลให้การบริหารท้องถิ่นเขตที่รับผิดชอบมีความยืดหยุ่นเพื่อรักษาและถนอมน้ำใจประชาชนที่มีผลต่อการดำรงตำแหน่ง นั้นหมายความว่า การบังคับใช้กฎหมายกับเหตุรำคาญตาม พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ย่อมถูกผลกระทบตามไปด้วย เช่น กรณี การอนุญาตให้เปิดกิจการ รับ ขน ดิน ภายในชุมชน อันเป็นกิจการที่อันตรายต่อสุขภาพ มีรถบรรทุกที่ขนดินเข้าออกภายในหมู่บ้านอยู่เป็นประจำ จนกระทั่งเกิดการร้องเรียนเหตุรำคาญ เนื่องจากเสียงและฝุ่นจากเครื่องจักรที่ปฏิบัติงานส่งความเดือดร้อนรำคาญกับประชาชนผู้อยู่อาศัยบริเวณใกล้เคียงรวมถึง ผู้สัญจรไปมาในเส้นทางการเดินรถบริเวณดังกล่าว ผู้บริหารซึ่งเป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามกฎหมาย กลับไม่ให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาให้กับผู้ร้องเรียนแต่อย่างใด

ในทางกลับกันได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นข้าราชการประจำดำเนินการ โดยชี้แนะแนวทางที่ผ่อนปรนหรือช่วยเหลือฐานเสียง ปัญหานี้เองเป็นอุปสรรคที่ทำให้เจ้าหน้าที่ที่เป็นข้าราชการประจำทำงานลำบาก สรุปผลการดำเนินการและยุติเรื่องไม่ได้ นั่นก็หมายความว่าไม่สามารถแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้ร้องเรียนหรือผู้ถูกร้องได้ แม้ข้าราชการประจำเองจะมีกฎหมายให้ขอบเขตอำนาจในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการปัญหาเรื่องเรียนเหตุรำคาญที่เกิดขึ้นและมีกรอบเวลาตามที่กฎหมายได้กำหนดให้ดำเนินการตามภายในไม่เกิน 15 วัน เมื่อยุติเรื่องไม่ได้ทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างผู้ร้องและผู้ถูกร้อง

2. สถานะความเป็นอยู่

ด้วยเทศบาลตำบลป่าแดด เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเจริญอย่างต่อเนื่องเป็นเขตเทศบาลที่ตั้งอยู่เมืองที่มีการเจริญเติบโตทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม มีพื้นที่รับผิดชอบ 25 ตารางกิโลเมตร แบ่งเป็น 13 หมู่บ้าน 2 เขตการเลือกตั้ง ประชากรทั้งสิ้น 16,696 คน แยกเป็นชาย 7,695 คน หญิง 9,001 คน (ข้อมูลทะเบียนราษฎร์ ณ เดือนตุลาคม 2558) ประกอบทั้งในช่วงเวลา 5 ปี ตั้งแต่ปี 2553 – 2558 ที่ผ่านมามาจนถึงปัจจุบัน เทศบาลตำบลป่าแดดมีโครงการหมู่บ้านจัดสรรที่ปลูกสร้างขึ้น จำนวน กว่า 42 โครงการ และยังมีอีกหลายโครงการที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคตซึ่งอยู่ในระหว่างการขออนุญาตก่อสร้าง โดยแต่ละปีที่ผ่านมาเทศบาลตำบลป่าแดดมีประชากรต่างถิ่นสลับเปลี่ยนกันเข้ามาอยู่อาศัย เกิดสังคมใหม่ๆ อันส่งผลให้เกิดการไม่เข้าใจ วัฒนธรรมรวมถึงการมีจิตสำนึกในการเป็นเพื่อนบ้านที่ดีต่อกัน เรื่อง เล็กน้อยที่ถูกมองข้ามไปแต่กลับส่งผลกระทบ ถึงกระบวนการทางกฎหมาย และสร้างความขัดแย้งกันในชุมชนยิ่งขึ้น

การที่เทศบาลตำบลป่าแดด เป็นตำบลที่มีความพัฒนาและมีสถานะความเป็นอยู่ของสังคมที่หลากหลาย ทำให้พบว่าประชาชนมีความแตกต่างในลักษณะนิสัย สถานะทางสังคมและความคิดเห็น ฯลฯ เช่น ผู้ร้อง บางรายก็อ้างว่าตนมีตำแหน่งหน้าที่การงานสูงเข้ามาอยู่ใหม่ อันเป็นปัญหาชุมชนระดับท้องถิ่น หรือบางรายก็เข้าใจว่าตนทราบและมีความรู้เกี่ยวกับเหตุรำคาญเป็นอย่างดี เป็นต้น จึงเกิดการปะทะคารมและทำให้สังคมไม่สามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขได้ วิธีการไกล่เกลี่ยจึงเป็นทางเลือกเดียวในขณะนั้น และเป็นทางเลือกไม่สามารถการันตีได้ว่าเรื่องที่ร้องเรียนจะจบลงด้วยดี

5.3 ข้อเสนอแนะ

1. รัฐควรจะมีการส่งเสริมและสนับสนุนอย่างเป็นรูปธรรมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถมีอำนาจในการจัดการเหตุรำคาญโดยไม่ถูกแทรกแซงทางการเมือง กล่าวคือ ให้

อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ซึ่งได้แก่ เจ้าพนักงานสาธารณสุขหรือผู้ที่ได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ในการจัดการเหตุรำคาญได้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ควรออกกฎหมายที่ชัดเจนในการดำเนินการในเรื่องของทรัพยากรธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อม โดยการจัดตั้งหน่วยงานหรือองค์กรมหาชนที่มีผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้เฉพาะด้านของ สิ่งแวดล้อมไว้ ทั้งนี้ หน่วยงานหรือองค์กรนี้ สามารถเข้าไปส่งเสริม สนับสนุนให้คำแนะนำ และร่วมดำเนินการให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมไปถึงการประสานระหว่างหน่วยงาน องค์กรต่างๆ ในการเข้าไปจัดการเหตุรำคาญ นอกจากนี้ ควรจะกำหนดหลักเกณฑ์วิธี การตลอดจน องค์กรหน่วยงานที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในการดำเนินการ

3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรกำหนดข้อกำหนดในเรื่องของการมีส่วนร่วมของ ชุมชน สิทธิ หน้าที่ ของประชาชน ในเรื่องเหตุรำคาญที่อาจเกิดขึ้น โดยมีการกำหนดกระบวนการ ดำเนินการของประชาชนและหรือชุมชนไว้ ในกฎหมาย นับตั้งแต่เรื่องกำหนดแผนและนโยบายใน การปลูกจิตสำนึก ตลอดจนการให้เกี่ยวกับเหตุรำคาญอย่างจริงจัง

4. รัฐต้องออกกฎหมายที่ กำหนดให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ออกข้อกำหนดหรือ ข้อบัญญัติในเรื่องเกี่ยวกับเหตุรำคาญให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ และทุกๆ เรื่องที่เกี่ยวกับเหตุรำคาญโดย ให้เป็นไปตามกรอบของพื้นที่ ของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น โดยให้มี ค่ามาตรฐาน กลางในเรื่องของ แสง สี เสียง ฝุ่นละอองหรือกลิ่น ที่ไม่ก่อเหตุรำคาญแก่ชุมชนท้องถิ่น และในการ ออกข้อกำหนดหรือข้อบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จะต้องมีการดำเนินการตาม กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน นับตั้งแต่ การเสนอข้อกำหนด การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ต่างๆ ในการจัดการเหตุรำคาญ

5. รัฐควรกำหนดให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มี การบรรจุ แต่งตั้งบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถในการจัดการเหตุรำคาญโดยตรง

6. รัฐควรสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเรื่องเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจวัดค่า มาตรฐาน สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่เจริญ โดยการจะสนับสนุนให้ พิจารณาจากสถิติคำร้องขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละพื้นที่

7. รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องผลักดันให้เกิดการกำหนดในเรื่องของ การศึกษาการจัดทำหลักสูตรของการดำเนินการในเรื่องเกี่ยวกับเหตุรำคาญ การสร้างบุคลากรที่มี จิตสำนึกหรือจิตสาธารณะในอยู่ร่วมกันของคนในชุมชน

อย่างไรก็ตามในการดำเนินการในการมี ส่วนร่วมของชุมชนนั้นนับว่าเป็นเรื่องที่สำคัญ เป็นอย่างยิ่งในการที่ จะทำให้กฎหมายในเรื่องเหตุรำคาญมีประสิทธิภาพในการบังคับใช้ การ ขอมรับของคนในสังคมก็ดี การมี ความรู้ ความเข้าใจในบทบาทอำนาจหน้าที่ ตลอดจนสิทธิ

ประโยชน์ต่างๆ ในเรื่องเหตุนิติบัญญัติถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นและเป็นประโยชน์ในกระบวนการออกกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในเรื่องของสิทธิต่างๆ ของประชาชนชุมชนอันจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved